

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

ZŠ Zlaté Hory, Wolkerova 712

školní rok 2014/15

*„Někdy je nutné jít dlouho po nesprávné cestě,
abychom se mohli správně a rychle vrátit“*

(Edward Albee)

Zpracovatel:	Mgr. Daniela Strečková
Realizátor:	ZŠ Zlaté Hory
Termín realizace:	školní rok 2014/15
Materiál připomínkovali:	vedení školy výchovná poradkyně pedagogové a vychovatelky ŠD

Projednáno a schváleno na pracovní poradě dne 30. 9. 2014

OBSAH

1	Vymezení základních pojmů	4
	Minimální preventivní program (MPP)	4
	Rizikové chování (RCH)	4
	Prevence	4
	Primární prevence u žáků	4
	Nespecifická primární prevence	5
	Specifická primární prevence	5
	Efektivní primární prevence	5
	Použité zkratky	5
2	Základní informace o škole	6
3	Analýza výchozí situace	7
3.1	Vnitřní zdroje ZŠ Zlaté Hory	7
3.1.1	Charakteristika školy	7
3.1.2	Sociokulturní a národnostní charakteristika	8
3.1.3	Riziková prostředí ve škole	8
3.1.4	Školní řád	9
3.1.5	Návaznost MPP na výuku	9
3.1.6	Přehled témat týkajících se projevů rizikového chování v návaznosti na výuku v jednotlivých ročnících	10
3.1.7	Jiné rizikové faktory	12
3.1.8	Školní metodik prevence (ŠMP) a školní preventivní tým	13
3.1.9	Možnosti a limity pedagogického sboru	14
3.1.10	Informační zdroje školy	14
3.2.	Vnější zdroje ZŠ Zlaté Hory	15
3.3.	Monitoring	16
3.4.	Analýza výchozí situace	16

4. Cíle minimálního preventivního programu	18
4. 1. Dlouhodobé cíle	18
4.1.1 Žáci	18
4.1.2 Pedagogové.....	18
4.1.3 Rodiče.....	18
4. 2. Krátkodobé cíle	19
4.2.1 Žáci	20
4.2.2 Pedagogové.....	22
4.2.3 Rodiče.....	22
5. Plán aktivit pro jednotlivé cílové skupiny	22
5. 1. Prevence specifická	22
5.1.1 Cílová skupina – žáci	22
5.1.2 Cílová skupina – pedagogové.....	24
5.1.3 Cílová skupina - rodiče	25
5. 2. Prevence nespécifická.....	25
5.2.1 Tradiční aktivity školy.....	25
5.2.2 Zájmové kroužky ve školním roce 2014/15	26
5.2.3 Aktivity OSRPDŠ	26
5.2.4 Spolupráce s dalšími organizacemi	26
6. Evaluace.....	27
7. Přílohy	27
Příloha 1 - řešení přestupků	27
Příloha 2 - přehled preventivních programů v jednotlivých ročnících.....	28
Příloha 3 - výňatky ze strategie primární prevence 2013 - 2018	29
Příloha 4 - zákony, vyhlášky, metodické pokyny	31

1 VYMEZENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM (MPP)

Konkrétní dokument školy zaměřený zejména na výchovu žáků ke zdravému životnímu stylu, na jejich osobnostní a sociální rozvoj a rozvoj jejich sociálně komunikativních dovedností. MPP je založen na podpoře vlastní aktivity žáků, pestrosti forem preventivní práce s žáky, zapojení celého pedagogického sboru školy a spolupráci se zákonnými zástupci žáků školy. Minimální preventivní program je zpracováván na jeden školní rok školním metodikem prevence, podléhá kontrole České školní inspekce, je průběžně vyhodnocován a písemné vyhodnocení účinnosti jeho realizace za školní rok je součástí výroční zprávy o činnosti školy.

RIZIKOVÉ CHOVÁNÍ (RCH)

- ✓ Agrese, násilí, vandalismus,
- ✓ Intolerance, antisemitismus, extremismus, rasismus a xenofobie, homofobie
- ✓ Šikana, kyberšikana
- ✓ Záškoláctví
- ✓ Závislostní chování, užívání všech návykových látek, netolismus (závislost na virtuálních drogách – TV, video, PC hry apod.), gambling
- ✓ Rizikové sporty a rizikové chování v dopravě
- ✓ Spektrum poruch příjmu potravy
- ✓ Negativní působení sekt
- ✓ Rizikové sexuální chování
- ✓ Drobné krádeže

PREVENCE

(z lat. praevenire, předcházet) znamená soustavu opatření, která mají předcházet nějakému nežádoucímu jevu, například nemocem, drogovým závislostem, zločinům, nehodám, neúspěchu ve škole, sociálním konfliktům, násilí apod.

PRIMÁRNÍ PREVENCE U ŽÁKŮ

Základním principem strategie prevence rizikového chování u dětí a mládeže ve školství je výchova žáků ke zdravému životnímu stylu, k osvojení pozitivního sociálního chování a zachování integrity osobnosti. Cílem primární prevence je zabránit výskytu rizikového chování, nebo co nejvíce omezit škody působené jeho výskytem mezi žáky.

NESPECIFICKÁ PRIMÁRNÍ PREVENCE

Veškeré aktivity podporující zdravý životní styl a osvojování pozitivního sociálního chování prostřednictvím smysluplného využívání a organizace volného času, například zájmové, sportovní a volnočasové aktivity a jiné programy, které vedou k dodržování určitých společenských pravidel, zdravého rozvoje osobnosti, k odpovědnosti za sebe a své jednání.

SPECIFICKÁ PRIMÁRNÍ PREVENCE

Aktivity a programy, které jsou zaměřeny specificky na předcházení a omezování výskytu jednotlivých forem rizikového chování žáků. Jedná se o:

- a) všeobecnou prevenci, která je zaměřena na širší populaci, aniž by byl dříve zjišťován rozsah problému nebo rizika,
- b) selektivní prevenci, která je zaměřena na žáky, u nichž lze předpokládat zvýšenou hrozbu rizikového chování,
- c) indikovanou prevenci, která je zaměřena na jednotlivce a skupiny, u nichž byl zaznamenán vyšší výskyt rizikových faktorů v oblasti chování, problematických vztahů v rodině, ve škole nebo s vrstevníky.

EFEKTIVNÍ PRIMÁRNÍ PREVENCE

Kontinuální a komplexní programy, interaktivní programy, především programy pomáhající čelit žákům sociálnímu tlaku, zaměřené na zkvalitnění komunikace, nenásilné zvládání konfliktů, odmítání návykových látek, zvyšování zdravého sebevědomí, zvládání úzkosti a stresu apod.

POUŽITÉ ZKRATKY

MPP – minimální preventivní program

TU - třídní učitel (ka)

ŘŠ – ředitel školy

PP - preventivní program

ŠMP – školní metodik prevence

VP – výchovná poradkyně

RCH – rizikové chování

SPJ – sociálně patologické jevy

RVP – rámcový vzdělávací program

ŠVP – školní vzdělávací program

ŠPT - školní preventivní tým

2 ZÁKLADNÍ INFORMACE O ŠKOLE

Název a adresa školy	ZŠ Zlaté Hory, Wolkerova 712, 793 76 Zlaté Hory
Jméno a příjmení ředitele	Mgr. František Vrána
Telefon	584 425 363
E-mail	reditel@skolazh.cz

Jméno ŠMP	Mgr. Daniela Strečková		
Telefon	584 425 340		
E-mail	streckovad@skolazh.cz		
Specializační studium	ANO	Studuje	NE
Realizátor vzdělávání	MADIO o. s., Zlín		

Jméno výchovného poradce	Mgr. Danuše Kubová		
Telefon	584 425 340		
E-mail	kubovad@skolazh.cz		
Specializační studium	ANO	Studuje	NE
Realizátor vzdělávání	PdF UP Olomouc		

Jméno školního psychologa	-
Telefon	
E-mail	

	Počet tříd	Počet žáků/studentů	Počet ped. pracovníků
ZŠ - I stupeň	9 (vč. ST)	162	13 + 4 asistentky
ZŠ - II.stupeň	5	113	11 + 2 asistentky
Celkem pedagogů na škole*	26 (včetně vychovatelek a asistentek)		

* Jedná se o celkový počet pedagogů na škole. Nejedná se o součet údajů uvedených výše (někteří pedagogové mohou učit na více stupních zároveň).

3 ANALÝZA VÝCHOZÍ SITUACE

3.1 VNITŘNÍ ZDROJE ZŠ ZLATÉ HORY

3.1.1 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

CHARAKTERISTIKA, BUDOVY , PROSTŘEDÍ ŠKOLY

ZŠ Zlaté Hory je jedinou základní školou ve městě, bez speciálního zaměření. Od školního roku 2011/12 na škole funguje speciální třída pro děti I. stupně, od školního roku 2013/14 i II. stupně, do níž jsou zařazeni žáci dříve integrovaní v běžných třídách s asistentem pedagoga nebo děti dojíždějící do Základní školy Jeseník, Fučíkova 312. Vycházíme tak vstříc rodičům těchto dětí, které by jinak musely dojíždět do okresního města, což je v tak nízkém věku obtížné jak pro děti, tak pro jejich rodiče. V kmenových třídách jsou mnohdy tak vysoké počty žáků, že je integrace velmi obtížná. V několika třídách jsou každoročně integrováni žáci s potřebou asistenta pedagoga.

Mnoho let v naší škole intenzivně pracujeme na budování bezpečného prostředí založeného na spolupráci všech osob podílejících se na výchově a vzdělávání. Ne vždy se nám vše daří podle našich představ – zejména je potřeba posílit spolupráci mezi pedagogy a rodiči, více zaangažovat rodiče na pozitivní motivaci dětí ke vzdělávání a zdravému životnímu stylu, zvýšit podporu z domu.

Naším cílem je, aby se všichni žáci, zaměstnanci i návštěvníci školy cítili v prostředí školy bezpečně a příjemně, pracujeme na estetizaci a poměrně dobře se nám to daří, přestože jsme školou pavilónového typu a spravujeme sedm budov spojených studenými chodbami. Obrovskou výhodou vidíme v umístění dvou oddělení školní družiny přímo v areálu školy.

Naše město leží v krásném přírodním prostředí, které nabízí široké možnosti využití pro pobyty v přírodě v rámci nejrůznějších předmětů, výuku environmentální výchovy, relaxační pobyty o přestávkách. Lyžařské výcviky za minimální částky jsou výhodou zejména pro sociálně slabší rodiny a nás těší, že výcvik může (i opakovaně) absolvovat co nejvíce žáků.

MATERIÁLNĚ TECHNICKÉ VYBAVENÍ ŠKOLY

Škola je postupně vybavována moderní technikou – např. notebooky pro pedagogy, dataprojektory nebo interaktivními tabulemi. Kromě moderní počítačové učebny a dvou jazykových učeben využíváme mnoho dalších, zpravidla multimediálních, např. učebnu dějepisu a zeměpisu, učebnu chemie a fyziky, učebnu přírodopisu, tělocvičnu, gymnastický sál, učebnu hudební a výtvarné výchovy (ta je od letošního školního roku přemístěna do nové, rozšířené místnosti), dvě dílny pro praktické činnosti, cvičnou kuchyňku, hlavní

sborovnu. Ke sportování využíváme hřiště s umělohmotným povrchem a zrekonstruovanou velkou i malou tělocvičnu (povrch, obložení). Kmenové třídy jsou postupně vybavovány interaktivními tabulemi a dataprojektory. V tomto školním roce se škola zapojí do projektu UP Olomouc (vybavení pedagogů tablety).

Kulturní a informační centrum naší školy tvoří školní knihovna sousedící s počítačovou učebnou. Přesunem knihovny vzniklo příjemné místo často navštěvované dětmi.

Volný čas během přestávek mohou děti trávit venku mezi pavilony na vybudovaných relaxačních místech nebo na sportovišti, což je hojně využíváno.

Téměř všichni žáci již využívají vlastní uzamykatelné šatní skříňky, ostatní mají šatnu přímo vedle svých tříd. Zrušením centrální šatny (drátěné „klece“) před lety zmizelo z naší školy velmi rizikové místo přímo vybízející k nejrůznějším projevům RCH.

3.1.2 SOCIOKULTURNÍ A NÁRODNOSTNÍ CHARAKTERISTIKA

Zlatohorsko patří mezi regiony s velmi vysokou nezaměstnaností. V rámci Olomouckého kraje dosahuje míra nezaměstnanosti v okrese Jeseník nejvyšších hodnot. Mnoho rodičů dojíždí za prací do okolí, mnoho otců vyjíždí i do vzdálenějších míst a domů se vrací na víkendy (v lepším případě). Tyto aspekty považujeme za poměrně rizikové. Dost intenzivně vnímáme u některých našich žáků absenci mužských vzorů v rodině. Péči o děti zastávají v mnohých rodinách pouze matky, některé, dle svých vlastních slov, na výchovu dětí nestačí. Ohrožení žáků rizikovými vlivy v rodinách (závislostní chování rodičů či sourozenců, gambling apod.) narůstá. Dlouhodoběji pozorujeme benevolenci některých rodičů ke způsobu trávení volného času svých dětí.

V oblasti užívání nelegálních drog na území Olomouckého kraje patří právě Jesenicko a Šumpersko rovněž k velmi rizikovým oblastem. (Analýza stavu drogové scény Olomouckého kraje, 2010). Za poslední rok se rapidně zvýšil počet „školních“ kuřáků z řad žáků, objevuje se i užívání alkoholu.

3.1.3 RIZIKOVÁ PROSTŘEDÍ VE ŠKOLE

Vzhledem k architektonickému řešení naší školy (6 využívaných pavilonů) patří mezi rizikovější místa dlouhá spojovací chodba, zákoutí mezi pavilony - při pobytu venku o přestávkách vybízí některé žáky k pokusům o kouření – zvýšený dozor, WC, místo před WC na 1. a 2. pavilonu – zde se žáci před odchodem do odborných učeben kumulují, mladší žáci mohou mít při přechodu do učeben obavy – opět zvýšený dohled, preventivní opatření. K rizikovým místům se mohou řadit také šatny v tělocvičně a v neposlední řadě veřejné sportoviště, o které se stará Město Zlaté Hory a žáci zde tráví odpoledne svůj volný čas buď s velmi slabým dohledem, nebo zcela bez dozoru. Tato situace je připomínkována, v květnu 2014 byla ŠMP vyvolána schůzka vedení školy se zástupci Města Zlaté Hory a PČR ohledně

zajištění bezpečnosti v této lokalitě. Čekání na odpolední vyučování bylo ošetřeno přidělením dozorů na volné hodiny (pedagogové se střídají dle rozpisu).

3.1.4 ŠKOLNÍ ŘÁD

Školní řád obsahuje všechny náležitosti, na konci školního roku 2013/14 byl aktualizován a schválen Školskou radou (platnost od 1. 9. 2014). Se školním řádem jsou žáci seznamováni v prvním školním týdnu, rodiče pak na prvních společných třídních schůzkách v druhé polovině září, žáci pak opakovaně na třídnických hodinách. Nejdůležitější body jsou uvedeny v závěru žákovských knížek a rodiče i žáci svými podpisy stvrzují jejich prostudování ve škole nebo na webových stránkách školy.

3.1.5 NÁVAZNOST MPP NA VÝUKU

Témata týkající se projevů rizikového chování se dle ŠVP prolínají výukou ve všech ročnících. Přiměřeně věku se děti seznamují s různými projevy prostřednictvím cíleně zaměřených témat nebo témat, která s těmito projevy výrazněji souvisí.

Ve školním roce 2014/15 zahajujeme na I. stupni intenzivní kampaň zaměřenou na prevenci kouření, užívání alkoholu a jiných návykových látek pro děti a jejich rodiče prostřednictvím projektu NORMÁLNÍ JE NEKOUŘIT. Reagujeme tak na enormní nárůst kuřáků z řad žáků naší školy v loňském školním roce, zjištěno bylo i užívání alkoholu. Témata v jednotlivých ročnících jsou rozepsána v příloze MPP.

Na prvním stupni probíhá vždy ve druhém ročníku dlouhodobý projekt s názvem POLICEJNÍ KUKÁTKO, který každoročně ve druhém ročníku realizuje PČR (Co děti smí a co nesmí, šikana, mezilidské vztahy, vlastní bezpečnost, děti a trestné činy, dopravní výchova – chodec, závislosti – tabák, alkohol, drogy, hazardní hry...). Je potěšující, že členové PČR pracují s našimi žáky i v rámci svého osobního volna. Kontakt s dětmi se později (v případě potřeby) jeví jako výhoda při případných jednáních.

Druháci mají dále možnost absolvovat dopoledne se zástupci INTEGROVANÉHO ZÁCHRANNÉHO SYSTÉMU. Dozví se základní informace o chování v nebezpečných situacích (požár, autonehoda,...).

Ve třetím ročníku se žáci setkávají se zástupci ORGANIZACE NEVIDOMÝCH - vytvářejí si tak vztah k lidem s handicapem, seznamují se životem nevidomých lidí - jaké používají pomůcky, jak řeší základní životní situace, mají možnost si vyzkoušet korekční pomůcky i konkrétní způsoby možné pomoci nevidomým.

V rámci literární výchovy se ve II. – IV. ročníku pracuje s knihou FILIPOVA DOBRODRUŽSTVÍ (tabák, alkohol, zdravá životospráva, dobro a zlo – vztahy, ...). Děti každé téma zpracovávají do malého projektu. V červnu 2014 jsme na metodickém setkání I. stupně všechna témata

probrali a přehledně sepsali jednotlivé cíle každého tématu Filipových dobrodružství v jednotlivých ročnících. Tabulky s výstupy jsou k nahlédnutí u ŠMP.

Žáci IV. ročníku ukončují každoročně výuku DOPRAVNÍ VÝCHOVY návštěvou dopravního hřiště s možností získat „průkaz cyklisty“.

V pátém ročníku se žáci seznamují teoreticky i prakticky se ZÁKLADY POSKYTOVÁNÍ PRVNÍ POMOCI v rámci akce Helpík, pořádané Záchranou službou Jeseník.

Na druhém stupni se prevence rizikového chování odehrává nejen v rámci témat jednotlivých předmětů, ale často např. ve TŘÍDNICKÝCH HODINÁCH. Zde se zatím většinou náhodně a dle potřeby pracuje s jevy, které se ve třídě objevují a jsou pro třídu ohrožující (vztahy, záškoláctví, agrese, ...). Naší snahou bude pracovat se třídami systematicky, je možno využít aktivit z kurzu COPE (zatím systematicky využívá minimum absolventů kurzu). Dobré rady poskytuje na svých stránkách sdružení ODYSSEA, skvěle jsou zpracovaná témata v jednotlivých ročnících na webu Etické výchovy. Doporučení mohou třídní učitelé získat od metodičky prevence a výchovné poradkyně. Ideálním stavem by bylo využívání příkladů dobré praxe z konkrétně vyzkoušených třídnických hodin, vytvoření „zásobníku TH“, popř. aktualizace nápadů na TH v Programu proti šikanování. V rámci celé školy každoročně probíhají dva celoškolní projekty, do nichž jsou některá témata záměrně zařazována (např. multikultura a jevy s ní související).

Nově reagujeme na vyvstalé projevy rizikového chování z loňského školního roku a zajistili jsme proškolení 1 - 2 pedagogů v metodice UNPLUGGED pro 6. - 7. ročník. Jde o ucelený preventivní program drogové prevence pro žáky II. stupně. Tímto získáme logickou návaznost na program I. stupně NORMÁLNÍ JE NEKOUŘIT.

3.1.6 PŘEHLED TÉMAT TÝKAJÍCÍCH SE PROJEVŮ RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ V NÁVAZNOSTI NA VÝUKU V JEDNOTLIVÝCH ROČNÍCÍCH

RIZIKOVÉ CHOVÁNÍ	ROČNÍK	PŘEDMĚT	TÉMA v ŠVP
Agrese	2., 3.	LV, ČaS	FILIPOVA DOBRODRUŽSTVÍ (dále jen FD)
	2.	AJAX	Co děti smí a nesmí
	8.	VZ	Krizové situace
	8.	VZ	Média a násilí
	8., 9.	D	Válka a její typy, I. a II. světová válka
Šikana, kyberšikana	9.	LV	Odras I. a II. světové války v literatuře
	2.	AJAX	Mezilidské vztahy, šikana
	3.	ČaS	Spolužáci – mezilidské vztahy
	5.	INF	Nebezpečí kyberšikany, SAFEINTERNET
	6.	Ov	Lidská práva

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM Základní školy Zlaté Hory

	8.	VZ	Krizové situace
	8.	VZ	Média a násilí
	8.	VZ	Pravidla ve vrstevnických skupinách
Násilí, vandalismus	2.	Policejní kukátko	Vlastní bezpečnost, děti a trestné činy
	7.	VZ	Nenechat si ublížit
	8.	VZ	Média a násilí
	8.	VZ	Pravidla ve vrstevnických skupinách
	9.	D	Evropa ve 30. letech 20. století
Intolerance	7.	VZ	Nenechat si ublížit
	7.	OV	Žijeme ve společenství lidí
	7.	OV	Projekt „VOLBY“ - diskuze, debaty
	8.	VZ	Syndrom CAN
	9.	D	Svět ve 20. století
Antisemitismus	7.	OV	Žijeme ve společenství lidí
	7.	OV	Globální společenské problémy
	9.	OV	Holocaust
	8., 9.	D	Nové ideové proudy 19. století, Nacismus v Německu, Radikalizace myšlenek a hnutí – 20. století, Holocaust
Extremismus	7.	OV	Globální společenské problémy
	8.	OV	Média a násilí
	9.	OV	Hnutí skinhead, terorismus
	9.	D	Válečné konflikty ve světě v 2. polovině 20. století
	9.	D	Teroristická hnutí
Rasismus a xenofobie	7.	VZ	Nenechat si ublížit
	7.	VZ	Právní normy, morální pravidla
	8.	VZ	Pravidla ve vrstevnických skupinách
	9.	D	Evropa a svět po druhé světové válce
Homofobie	7.	OV	Rasová nesnášenlivost, listina základních práv a svobod
	8.	OV	Lidská práva, člověk a právo, národnostní menšiny
Záškoláctví	2.	AJAX	Trestné chování dětí
	1. – 9.	TH	Školní řád, omluvenky, včasné omlouvání
Závislostní chování	2., 3.	LV, POLICEJNÍ KUKÁTKO	FD (nikotin, alkohol, drogy)
	5.	PŘ	Zdravý životní styl (Lidské tělo)
	7.	VZ	Život bez závislosti
	8.	VZ	Závislosti
	8.	OV	Drogová problematika
	9.	VZ	Umíme žít bez drog?
	9.	D	Evropa po 2. sv. válce – Hnutí a organizace
	9.	CH	Deriváty uhlovodíků, Nebezpečí chemie
Netolismus, gambling	3.	ČaS	Volný čas, režim dne
	5.	INF	Zásady bezpečného pohybu na internetu
	1. - 9.	TH	Závislost na PC, vliv na běžný život a zdraví
Rizikové sporty, doprava	2.	AJAX	Dopravní výchova - chodec

	3.	ČaS	Pečujeme o své zdraví, úrazy, sport
	1. - 5.	ČaS, PcČ, TV	Dopravní výchova, chodec, cyklista, průkaz cyklisty – dopravní hřiště ČV, DSMC
	6.	kurz ČV	Dopravní výchova – Jeseník, DSMC
	1. - 9.		Bezpečný pohyb na komunikacích (školní akce)
Poruchy příjmu potravy	2.	LV	FD (zdravá a nezdravá výživa, vitamíny,...)
	4., 5.	PŘ	Správná životospráva, trávicí soustava
	8.	VZ	Dospívání, výživa
	9.	CH	Přírodní sloučeniny
Negativní působení sekt	9.	OV	Náboženství, mýtus, sekty
	9.	D	Společnost po první světové válce
	9.	D	Evropa v druhé polovině 20. století
Sexuální rizikové chování	5.	PŘ	Lidské tělo - rozmnožovací soustava
	8.	VZ, PŘ	Reprodukční zdraví, nemoci přenosné pohlavním stykem, odpovědnost za sexuální chování
	9.	VZ	Sexuální deviace
Drobné krádeže	2.	Policejní kukátko	Postihy za krádeže, na koho se obrátit při ztrátě

Použité zkratky: ČV – Česká Ves, ČaS - člověka a svět, D – dějepis, DS – dějepisný seminář, DSMC – dopravní soutěž mladých cyklistů, FD – Filipova dobrodružství, CH - chemie, LV – literární výchova, OV – občanská výchova, PŘ - přírodopis, TH – třídnická hodina, VZ – výchova ke zdraví

3.1.7 JINÉ RIZIKOVÉ FAKTORY

V oblasti užívání nelegálních drog na území Olomouckého kraje patří právě Jesenícko a Šumpersko k rizikovým oblastem. (Analýza stavu drogové scény Olomouckého kraje, 2010) Zatím škola neřešila žádný případ výskytu nelegální drogy přímo ve škole, ani jsme nebyli nuceni využít krizového scénáře pro péči o osobu pod vlivem nelegálních drog. Situaci však nepodceňujeme, prevenci v této oblasti pravidelně zařazujeme v rámci výuky předmětů VZ, OV. Intenzivně se prevencí užívání návykových látek již od tohoto školního roku budeme na I. stupni věnovat v rámci projektu NORMÁLNÍ JE NEKOUŘIT a na II. stupni v programu UNPLUGGED. Větší důraz na prevenci budeme klást na I. stupni také v rámci projektu FILIPOVA DOBRODRUŽSTVÍ (v květnu 2014 jsme konkrétně rozpracovali všechna témata jednotlivých dílů s konkrétními cíli, získanými znalostmi a dovednostmi žáků).

Za další rizikový faktor považujeme nekontrolovatelný pohyb žáků v „kyberprostoru“, extrémně častý pobyt na internetu, neznalost pravidel a rizik sociálních sítí u mnohých žáků. S tím spojené nebezpečí kyberšikany nechceme podceňovat. Je to téma stále aktuální, budeme se mu věnovat i v letošním školním roce - v rámci TH, výuky informatiky i v ostatních předmětech.

3.1.8 ŠKOLNÍ METODIK PREVENCE (ŠMP) A ŠKOLNÍ PREVENTIVNÍ TÝM

ŠKOLNÍ METODIK PREVENCE

Činnost ŠMP je vymezena náplní práce, která koresponduje s potřebami preventivní strategie naší školy. Ve spolupráci s výchovnou poradkyní byly vymezeny kompetence obou funkcí tak, aby se zcela nepřekrývaly, ale navzájem doplňovaly a podporovaly. Pedagogický sbor byl seznámen s tím, na koho se mohou pedagogové, žáci i jejich rodiče v jednotlivých případech obracet. Ve školním roce 2013/14 pedagogové obdrželi brožuru o činnosti ŠMP.

Mezi úkoly a kompetence ŠMP patří:

- ✓ další vzdělávání v problematice prevence proti šikanování a prevence rizikových jevů
- ✓ zodpovědnost za informovanost pedagogů o dokumentech v dané problematice (zákony, metodické pokyny)
- ✓ napomáhání kolegům při strategii řešení konkrétních případů
- ✓ mapování situace, sledování rizik vzniku a projevů rizikových jevů
- ✓ postupy řešení rizikových jevů
- ✓ spolupráce s jinými institucemi
- ✓ koordinace tvorby, realizace a zhodnocení Minimálního preventivního programu, který je podrobně k dispozici rodičům i veřejnosti na webových stránkách školy
- ✓ v červnu 2014 ukončila metodička prevence dvouleté funkční studium

ŠKOLNÍ PREVENTIVNÍ TÝM

Školní preventivní tým ve školním roce 2014/15 tvoří:

- ✓ vedení školy - Mgr. Jitka Novotná
- ✓ metodička prevence, zástupce I. stupně (4. - 5. ročník) – Mgr. Daniela Strečková
- ✓ výchovná poradkyně, zástupce II. stupně – Mgr. Danuše Kubová
- ✓ zástupce I. stupně (1. - 3. ročník) – Mgr. Svatava Bečáková
- ✓ vychovatelka ŠD – Jarmila Ordáňová

Preventivní tým má úzce spolupracovat při mapování a řešení rizikových jevů na naší základní škole. Prioritními oblastmi jsou pro nás zejména pozitivní atmosféra a pozitivní přístup rodičů i veřejnosti ke škole, prevence šikany a kyberšikany, snížení výskytu verbální agrese, fyzické agrese a vandalismu, snížení záškoláctví, výchova žáků ke zdravému životnímu stylu, posunutí věkové hranice pro první kontakt s cigaretami a jinými NL, informovanost žáků přiměřeně jejich věku, jejich osobnostní a sociální rozvoj a rozvoj jejich sociálně komunikativních dovedností, dodržování práv druhého a plnění svých povinností (zodpovědnost za své činy).

Školní preventivní tým se schází na vyzvání kteréhokoliv člena ŠPT, nejméně však vždy na konci každého čtvrtletí daného školního roku. Členové týmu si na schůzku připraví postřehy ze svého „úseku“ (I., II. stupeň, ŠD), předají informace metodičky prevence a výchovné poradkyni, v případě nutnosti řešení konkrétního problému jej posoudí a společně navrhnu řešení. Školní preventivní tým se bude aktivně podílet na závěrečném hodnocení MPP.

3.1.9 MOŽNOSTI A LIMITY PEDAGOGICKÉHO SBORU

Vzhledem k aktivnímu přístupu pedagogů k dalšímu vzdělávání máme v našem pedagogickém sboru dobrý potenciál pro prevenci a řešení různých projevů rizikového chování, nejvíce pak v oblasti šikany, se kterou se budeme ze všech projevů rizikového chování setkávat asi nejčastěji. V problematice šikany jsou pedagogové (více či méně) schopni:

- ✓ vyzorovat a pojmenovat nemocné chování
- ✓ rozpoznat šikanu od škádlení
- ✓ vyvarovat se nejčastějších chyb
- ✓ rozhodnout o dalším postupu
- ✓ promyšlenými aktivitami zvládat alespoň počáteční stadium šikany (ostrakismus), a to již v jeho raných stádiích, při jeho vzniku – zejména na prvním stupni

Kolegyně na I. stupni jsou také schopny vlastními silami realizovat program Normální je nekouřit, ŠMP společně s vyučující OV, VZ zrealizují program Unplugged v 6. a 7. ročníku. Vzhledem k výpadku služeb MADIO o. s. musíme sami zvládnout další potřebné preventivní programy dle vytipovaných priorit (prevence kouření a užívání dalších NL, šikana, kyberšikana) na I. i II. stupni.

3.1.10 INFORMAČNÍ ZDROJE ŠKOLY

Škola má vybudovány dobře fungující informační sítě.

Vnitřní komunikace mezi zaměstnanci školy: informační nástěnky ve sborovně, vnitřní telefonická linka, elektronická komunikace, školní rozhlas, pravidelné měsíční pracovní porady a pedagogické rady, schůzky jednotlivých sekcí, týdenní schůzky vedení školy s ostatními vedoucími pracovníky, společné dokumenty na disku T:/.

Komunikace s žáky: informační nástěnky na chodbách a ve třídách, školní rozhlas, informace třídních učitelů – třídnické hodiny, přehledné žákovské knížky, e-mail, dotazníková šetření...

Komunikace s rodiči, veřejností: přehledné žákovské knížky, třídní schůzky, individuální konzultace, telefonické kontakty, e-mail, téměř denně aktualizované webové stránky, Školní kukátko v měsíčníku Zlatohorsko, vývěska před školou, nástěnka s informacemi o dění ve škole, školní projekty, školní akce, dotazníková šetření,...

3. 2. VNĚJŠÍ ZDROJE ZŠ ZLATÉ HORY

Škola dle svých potřeb nebo na vyzvání komunikuje zejména s těmito externími organizacemi:

ORGANIZACE	ODPOVĚDNÁ OSOBA	KONTAKT
Odbor sociálních věcí MěÚ Zlaté Hory, sociálně – právní ochrana dětí	Bc. Alena Zondlaková, DiS	584 453 059 alena.zondlakova@zlatehory.cz
MADIO o. s., realizátor PP a konzultant v případě potřeby	Mgr. Gabriela Šustková	790 347 646 sustkova@radio.cz
PPP Jeseník, okresní metodik prevence	PhDr. Martin Kupka	584 411 829 prevence.jesenik@seznam.cz
Krajský úřad Olomouckého kraje, krajský koordinátor	PhDr. Ladislav Spurný	585 508 545 l.spurny@kr-olomoucky.cz
MěÚ Jeseník, sociálně – právní ochrana dětí, vedoucí oddělení	Alena Kalinová	584 498 447 alena.kalinova@mujes.cz
MěÚ Jeseník, sociálně – právní ochrana dětí, kurátor	Bc. Ivana Pelcová	584 498 419 ivana.pelcova@mujes.cz
MěÚ Jeseník, OSPOD, sociálně – právní ochrana dětí	Eva Michalčáková	584 498 450 eva.michalcakova@mujes.cz
Obvodní oddělení PČR, Zlaté Hory, vedoucí oddělení	Npor. Bc. Miroslav Prchal	974 773 710 jeoopzhory@mvcz.cz
Psychologická ordinace ZH, Mgr. Monika Novotná	Mgr. Monika Novotná	775 972 860 psychoslužby@gmail.com
Obvodní oddělení PČR, Jeseník vedoucí oddělení	npor. Mgr. Bc. Vlastimil Gurka	974 773 650 jesp@mvcz.cz
PČR – krajské ředitelství, preventivně informační skupina	Ing. por. Tereza Neubauerová	974 773 208 pcrje@mvcz.cz
MŠMT, odbor speciálního vzdělávání, prevence a instit. výchovy	Mgr. Martina Budinská	234 811 331 martina.budinska@msmt.cz
Dětský lékař	MUDr. Vlasta Jakubíková	584 425 763
Poradna pro rodinu, Jeseník		584 414 035 ppr.jesenik@ssp-ol.cz

3. 3. MONITORING

Při monitorování situace vycházíme z následujících podnětů a na základě těchto informací stanovujeme cíle MPP:

- ✓ Analýza uplynulého školního roku (počty a typy výchovných opatření) po třídách
- ✓ Záznamy z výchovných komisí, jednání s rodiči
- ✓ Dotazníková šetření prováděná TU, VP nebo ŠMP v konkrétních třídách (jsou-li zadána)
- ✓ Aktuální informace vyplývající z pravidelných třídnických hodin
- ✓ Jednání s žáky, rodiči, kolegy
- ✓ Informace podané jakýmkoliv zaměstnancem školy
- ✓ Schránka důvěry
- ✓ Práce se sebehodnocením žáků (např. různé „skryté“ informace)
- ✓ Konzultační dny učitel – rodič – dítě
- ✓ Účast na akcích pořádaných školou
- ✓ Zapojení žáků do mimoškolní činnosti
- ✓ Dotazníky pro rodiče, žáky (informovanost o preventivních aktivitách školy)

3. 4. ANALÝZA VÝCHOZÍ SITUACE

Východiska pro školní rok 2014/15 vychází z analýzy školního roku 2013/14:

1. Podrobný rozbor výchovných opatření udělených ve školním roce 2013/14 – počty, nejčastější důvody
2. Výchovné komise a záznamy z jednání s rodiči ve školním roce 2013/14 - počty, důvody jednání
3. Debaty s kolegy o aktuálních, dlouhodobých či nově vyvstalých negativních jevech

Ad 1. - výchovná opatření ve školním roce 2013/14

Z níže uvedené tabulky je vidět postupné narůstání negativních jevů i na prvním stupni ZŠ. Již zde se kromě nejčastějšího zapomínání a rušení ve výuce začínají objevovat také agresivní chování, vulgární vyjadřování, záměrné lhaní, ale i šikana v počátečním stadiu ostrakismu. Pokud se na I. stupni tyto projevy systematicky neřeší, velmi rychle projevy RCH narůstají již od 5. - 6. třídy. Velmi těžce se pak situace napравuje až na II. stupni (věk, puberta, neochota spolupracovat, zažité postupy, které dříve prošly a nyní ne - nebo naopak...).

Celkové počty výchovných opatření se od let minulých nijak výrazně neliší. Je patrný mírný nárůst u DTU, DŘŠ i obou snížených stupňů chování, ale ty se týkají jednoho projednávaného případu (šikana v 7. třídě).

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM Základní školy Zlaté Hory

TŘ.	Počet žáků	PTU	PŘŠ	NTU	DTU	DŘŠ	2. st.	3. st.	Nejčastější důvody (negat. VO)
1. A	20	17	0	0	0	0	0	0	-
1. B	19	18	0	0	0	0	0	0	-
2. A	19	20	1	1	1	0	0	0	Nekázeň v hodinách, nerespektování pravidel v ŠD
2. B	17	22	0	3	0	0	0	0	Vyrušování, zapomínání, vulgární vyjadřování
3.	27	22	3	13	0	2	1	0	Zapomínání, nepořádnost, vyvolávání neshod mezi spolužačkami, vulgární vyjadřování, rušení výuky
4.	22	10	2	12	2	0	0	0	Porušování pravidel třídy, zapomínání, nepořádnost.
5.	18	14	4	10	7	0	0	0	Zapomínání, rušení výuky
6.	25	4	4	12	11	1	0	0	Časté zapomínání, rušení výuky
7. A	20	12	4	13	9	3	4	1	Zapomínání, narušování výuky, nerespektování pokynů učitele, vulgární vyjadřování, šikana, neomluvená absence
7. B	19	9	2	10	12	9	3	0	Zapomínání, rušení výuky, neplnění povinností, nerespektování pokynů, drzé chování, neomluvená absence, vulgární vyjadřování
8.	29	13	4	15	3	3	0	1	Zapomínání, rušení výuky, vulgární vyjadřování, neomluvené hodiny
9.	32	17	5	20	18	9	2	0	Zapomínání, rušení výuky, pozdní příchody, neomluvené hodiny, vulgární vyjadřování, ničení majetku
ST	10	0	0	0	0	0	1	0	Svévolné opuštění třídní akce, negativní postoj k práci
CELK.		178	29	109	63	27	11	2	
				-3	+6	+5	0	+2	posun oproti školnímu roku 2013/14

Ad 2. - jednání s rodiči, výchovné komise ve školním roce 2013/14

Záznam z pohovoru z jednání s žákem, rodičem, TU, VP, popř. ŘŠ 9
 Výchovná komise 4

Ve srovnání s lošským školním rokem počty jednání s rodiči či výchovných komisí celkově poklesly. Stoupl počet výchovných komisí (+2, ale týkaly se jednoho společného řešení - šikana v 7. A). Důvodem je preciznější práce TU, ve větším počtu využívají pohovor se zápisem a popř. také s účastí VP nebo MP.

Nejčastější nebo nejzávažnější důvody jednání:

záškoláctví (neomluvená absence), neplnění školních povinností a nepřipravenost na výuku, agresivní chování, šikana, poradenství pro rodiče - zvyšování sebedůvěry dítěte, dále změna opatrovnictví a řešení sourozeneckých vztahů, upozornění rodičů na pohyb dítěte mimo vyučování v problémových skupinách, podezření na užívání návykové látky, ničení školního majetku.

Ad 3. - debaty s kolegy o aktuálních, dlouhodobých či nově vyvstalých negativních jevech

V běžném školním životě si všímáme např. těchto jevů:

- ✓ výrazně narostl počet „školních“ kuřáků (zejména v lošském 7. ročníku), shromažďování problémových skupin na školním hřišti a v jiných lokalitách, poměrně snadný přístup k návykovým látkám
- ✓ vytrácejí se běžné projevy slušného chování jako je zdravení dospělých
- ✓ u mnoha žáků chybí motivace k překonávání překážek
- ✓ někteří rodiče kryjí záškoláctví svých dětí, omlouvají neomluvitelné - TU reagují citlivě dle znalosti rodinného prostředí a záškoláctví nepodporují, hodiny neomlouvají, v odůvodněných případech vyžadují omluvenku od dětské lékařky (dle dohody vedení s lékařkou)

4. CÍLE MINIMÁLNÍHO PREVENTIVNÍHO PROGRAMU

4. 1. DLOUHODOBÉ CÍLE

4.1.1 ŽÁCI

- ✓ pochopení významu a výhod zdravého životního stylu
- ✓ omezení nebo alespoň oddálení prvního kontaktu s návykovými látkami
- ✓ předcházení problémovým situacím (JÁ výroky, asertivní chování, budování vzájemného respektu, ...)
- ✓ zautomatizované zásady slušného chování (pozdravy, etiketa, „gentlemanství“, ...)
- ✓ vůle a snaha při překonávání problémových situací
- ✓ respektování odlišností jakéhokoliv druhu
- ✓ využívání nabídky aktivit pro smyslupnější trávení volného času
- ✓ omezení pobytu na internetu, bezpečnější chování v kyberprostoru

4.1.2 PEDAGOGOVÉ

- ✓ aktivní přístup k dalšímu vzdělávání (OSV, minimalizace šikany, styly komunikace,...)
- ✓ respektování individuality žáků, jejich odlišností
- ✓ spolupráce a vlastní aktivita při preventivních programech pro žáky
- ✓ spolupráce se školní metodičkou prevence, výchovnou poradkyní
- ✓ vytváření kladného příkladu pro žáky (zdravý životní styl, komunikace,...)
- ✓ pomoc žákům při překonávání překážek, nabídka služeb odborníků

4.1.3 RODIČE

- ✓ aktivní spolupráce s třídními učiteli
- ✓ zvýšení návštěvnosti třídních schůzek a konzultačních dnů

- ✓ motivace vlastních dětí, vlastní příklad
- ✓ podpora preventivních programů, zájem o obsah programů
- ✓ spolupráce při realizaci preventivních programů (rozhovory s dětmi, společné plnění zadaných úkolů - např. u projektu NORMÁLNÍ JE NEKOUŘIT)

4.2 KRÁTKODOBÉ CÍLE

Při volbě krátkodobých cílů se snažíme respektovat metodu SMART, cíle by tedy měly být:

- S – specifické
- M – měřitelné
- A – akceptovatelné
- R – realistické
- T – termínované (časově ohraničené)

Stanovení těchto cílů se nám ve školním roce 2013/14 nepovedlo (příliš nekonkrétní zadání), proto jsme si vzali ponaučení a základní krátkodobé cíle (zejména pro žáky) rozpracováváme podrobně pro jednotlivá školní období. Zaměřujeme se na hlavní cíl minimálně pro léta 2015 - 2018 a tím je prevence kouření a užívání dalších návykových látek. Toto období volíme v souladu s podávaným projektem primární prevence na MŠMT „PREVENCE VE ŠKOLE? RODIČE VÍTÁNI!“, ve kterém se zaměřujeme na realizaci programu „Normální je nekouřit“ pro I. stupeň, „Unplugged“ pro 6. (7.) ročník, „Nebert drogy, budeš grogy“ pro 8. ročník (MADIO) - tento program proběhne pouze v případě úspěšnosti podaného projektu.

4.2.1 ŽÁCI

I. OBDOBÍ - I. ROČNÍK

NORMÁLNÍ JE NEKOUŘIT

- ✓ Popíše základní části lidského těla; vysvětlí rozdíl mezi zdravým a nemocným člověkem; popíše příklady, kdy je člověk nemocný
- ✓ Vysvětlí význam denního pohybu pro zdraví; rozpozná, které činnosti zdraví prospívají
- ✓ Poznává na obrázku anatomický tvar srdce; vysvětlí základní funkci pro lidské tělo; vysvětlí nebezpečí kouření pro srdce; dokáže popsat nemocného člověka
- ✓ Uvede příklady škodlivosti kouření na zuby; určí a vybere zdravé potraviny; objasní rizika obezity i přílišné hubenosti; znají a dodržují hygienické zásady
- ✓ Poznává plíce na obrázku; vysvětlí základní funkci plic pro zdraví člověka; vysvětlí nebezpečí kouření pro plíce; umí se bránit pasivnímu kouření

I. OBDOBÍ - II. ROČNÍK

NORMÁLNÍ JE NEKOUŘIT

- ✓ Popíše rizika kouření pro další části lidského těla - játra, žaludek, ledviny; zopakuje rizika kouření pro srdce, plíce, zuby
- ✓ Sestaví (za pomoci rodičů) a popíše svůj denní režim
- ✓ Vyjmenuje pět smyslů; rozliší, co je a co není zdravá výživa
- ✓ Popíše základní zásady první pomoci; ošetří nejjednodušší úrazy
- ✓ Popíše rodinné vztahy, jak probíhá péče o zdraví v rodině, vyjmenuje nejjednodušší zásady prevence nemocí

I. OBDOBÍ - III. ROČNÍK

NORMÁLNÍ JE NEKOUŘIT

- ✓ Pojmenuje zdravotní důsledky kouření, příčiny rakoviny
- ✓ Popíše pyramidu zdravé výživy
- ✓ Dodržuje základní zásady osobní hygieny
- ✓ Poznává sám (sama) sebe, svoje silné a slabé stránky; učí se zdravému sebepojetí
- ✓ Popíše historii kouření, původ tabáku

II. OBDOBÍ - IV. ROČNÍK

NORMÁLNÍ JE NEKOUŘIT

- ✓ Zvládne vysvětlit pojem závislost; povede doma s rodiči rozhovor o závislosti, zaznamená do dotazníku
- ✓ Poznává sebe sama; vytváří si pozitivní vztah sám k sobě; přijímá hodnocení své osoby jinými
- ✓ Učí se odmítat návykové látky; předvede alespoň dvě metody odmítání
- ✓ Popíše pyramidu správné výživy
- ✓ Vyjmenuje důsledky kouření na zdraví člověka; vyjmenuje další návykové látky a chápe jejich nebezpečí

II. OBDOBÍ - V. ROČNÍK

NORMÁLNÍ JE NEKOUŘIT

- ✓ Popíše různé druhy závislostí; vysvětlí nebezpečí různých závislostí
- ✓ Vysvětlí, jak působí aktivní pohyb na zdraví; procvičí si jednu relaxační techniku; objasní, co je duševní zdraví
- ✓ Zvládá dovednost odmítat; osvojí si dovednost ovládnout vztek a rozhodovat se; přispívá k diskuzi ve skupině
- ✓ Pojmenuje rizika kouření; popíše zdravý životní styl; spolupracuje ve skupině, společně hledá řešení

III. OBDOBÍ - VI. - IX. ROČNÍK

UNPLUGGED, NEBER DROGY, BUDEŠ GROGY

Konkrétní krátkodobé cíle budou přesněji stanoveny a doplněny po absolvování školení metodiky programu Unplugged (říjen 2014, Opava, metodička prevence a vyučující OV, VZ)

DALŠÍ KRÁTKODOBÉ CÍLE SPOLEČNÉ PRO VŠECHNY ŽÁKY ŠKOLY

- ✓ Aktivní používání základních pravidel slušného chování - pozdrav, poděkování, respekt k odlišnostem
- ✓ aktivní účast na akcích MPP pořádaných školou
- ✓ znalost hlavních rizik bezhlavého pohybu na internetu a sdělování citlivých údajů ve svých profilech na sociálních sítích
- ✓ povědomí o pomoci v případě zneužití osobních údajů či kontaktování cizí osobou
- ✓ poskytování zpětné vazby na preventivní programy
- ✓ znalost právních důsledků šikany, kyberšikany, zastrašování, projevů rasismu a užití násilí (žáci 8. a 9. ročníku)

4.2.2 PEDAGOGOVÉ

- ✓ vlastní kladný příklad pro žáky při upevňování a aktivním používání základních pravidel slušného chování - pozdrav, poděkování, respekt k odlišnostem - zaměření školního roku 2013/14 (a samozřejmě i let dalších)
- ✓ aktivní spolupráce na programu „Normální je nekouřit“ a „Unplugged (rozhovory s žáky, dohled nad plněním úkolů)
- ✓ vyhodnocování informací od žáků získaných např. na TH
- ✓ pravidelná kontrola zameškaných hodin - včasné odhalování záškoláctví, sledování počtu neomluvené absence, hlášení příslušným orgánům
- ✓ zajištění informovanosti žáků a rodičů o preventivních programech
- ✓ aktivní účast na preventivních programech, pomoc při vyhodnocování programů
- ✓ spolupráce při tvorbě MPP a jeho evaluaci, pomoc při realizaci aktivit MPP
- ✓ účast na doporučených školeních v rámci prevence RCH
- ✓ využití získaných poznatků při vedení třídnických hodin, při řešení potíží

4.2.3 RODIČE

- ✓ vlastní kladný příklad, snaha o dodržování základních pravidel slušného chování - pozdrav, poděkování, respekt k odlišnostem
- ✓ aktivní spolupráce na programu „Normální je nekouřit“ (rozhovory s dětmi, dotazníky, pomoc při plnění úkolů)
- ✓ pravidelná kontrola žákovských knížek, udržování zpětné vazby s třídním učitelem
- ✓ reakce na výzvy třídního učitele (v ŽK, e-mail, telefon, pohovor,...)
- ✓ zvýšení (nebo alespoň udržení) účasti na třídních schůzkách, konzultačních dnech
- ✓ jednotné působení školy a rodiny (dodržování dohodnutých pravidel)
- ✓ včasné hlášení absence, omlouvání zameškaných hodin, nepodporování záškoláctví
- ✓ využívání služeb psychologa
- ✓ účast na akcích pořádaných školou

5. PLÁN AKTIVIT PRO JEDNOTLIVÉ CÍLOVÉ SKUPINY

5. 1. PREVENCE SPECIFICKÁ

5.1.1 CÍLOVÁ SKUPINA – ŽÁCI

Besedy a aktivity pro žáky zajišťuje ŠMP ve spolupráci s pedagogy. Témata jsou vybírána tak, aby vhodně doplňovala potřeby všech zúčastněných a také výuku a korespondovala s nimi (ad tabulka s projevy RCH). Bloky primární prevence pro žáky 1. – 9. ročníku proběhnou na rozdíl od posledních tří let víceméně vlastními silami - ad aktivity popsané na str. 9 a 10. V případě schválení podaného projektu na MŠMT zajistí občanské sdružení MADIO o. s.

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM Základní školy Zlaté Hory

komplexní program „Rozvoj kolektivů“ - každý rok vždy pro jeden vytipovaný ročník (v roce 2014/15 pro 4. ročník). Ten zahrnuje 15 h práce se třídou, 6 h konzultace s třídním učitelem, 5 h s ostatními učiteli, 4 h konzultace s rodiči, 1 h beseda pro rodiče, 8 h DVPP pro max. 18 pedagogů na vybrané téma. Získáme-li finance z projektu, uskuteční MADIO program „Neber drogy, budeš grogy“ v 8. ročníku (v každé třídě 6 hodin, následně pak besedu pro rodiče na toto téma).

TERMÍN	ROČNÍK	TYP PROGRAMU, AKTIVITY	ZODPOVÍDÁ
ZÁŘÍ	1.	Slavnostní pasování prvňáčků - první seznámení se školou	TU, vychovatelky ŠD
ZÁŘÍ	1. – 9.	Poznejme se navzájem	TU
ZÁŘÍ - ČERVEN	1. – 9.	Pravidelné třídnické hodiny	TU
ZÁŘÍ - ČERVEN	1. - 5.	Aktivity pro třídy dle zakázky TU (průběžně)	MP
ZÁŘÍ - ČERVEN	1. - 9.	Konzultace pro žáky dle jejich potřeby	MP
ZÁŘÍ - ČERVEN	1. - 9.	Třídní programy na plnění hlavního cíle roku - PREVENCE UŽÍVÁNÍ NÁVYKOVÝCH LÁTEK	MP, TU, Madio o. s.
ZÁŘÍ	dle zájmu	Přehlídka aktivit Integrovaného záchranného systému (Jeseník)	TU
ŘÍJEN - ČERVEN	1. - 4.	Třídní preventivní programy - „Kamarádi“, „Filipova dobrodružství“	TU
ŘÍJEN - ČERVEN	2.	POLICEJNÍ KUKÁTKO, dlouhodobý program PČR	TU
LISTOPAD	3.	Beseda ke Dni nevidomých	S. Tománková
LISTOPAD	9. (8.)	Trestní odpovědnost (PČR Jeseník)	MP
PROSINEC	9.	Beseda s gynekologem	Š. Vojčáková
LEDEN - ČERVEN	1. - 5.	Realizace programu „Normální je nekouřit“	MP, TU
LEDEN - ČERVEN	6. a 7.	Realizace programu „Unplugged“	MP, Š. Vojčáková
ÚNOR - KVĚTEN	4.	Realizace programu „Rozvoj kolektivů“ (v případě schválení projektu MŠMT)	MP, MADIO
ÚNOR - KVĚTEN	8.	Realizace programu „Neber drogy, budeš grogy“ (v případě schválení projektu MŠMT)	MP
DUBEN	2., 6.	Beseda se členy Integrovaného záchranného systému	TU
DUBEN	5.	Školní kolo Helpíkova poháru	TU
DUBEN	4.	Dopravní akce pro žáky (cyklista), Česká Ves	TU, J. Lexová
DUBEN	8. – 9.	Exkurze KT Osvětim (PL)	Novotný, Vojčáková, Výtisková
KVĚTEN	5.	Krajské kolo Helpíkova poháru	TU
ČERVEN	1. – 9.	Slavnostní vyřazení žáků 9. ročníku	Vedení školy, TU

5.1.2 CÍLOVÁ SKUPINA – PEDAGOGOVÉ

termín	TYP PROGRAMU, AKTIVITY	ZODPOVÍDÁ
ZÁŘÍ	Seznámení s celoročním plánem	ŘŠ
ZÁŘÍ	Třídní schůzky	ŘŠ, TU
ZÁŘÍ	Vytvoření brožury pro rodiče - „Prevence“	ŠMP
ZÁŘÍ	Vyhodnocení MPP 2013/14	ŠMP
ZÁŘÍ	Vytvoření MPP 2014/15	ŠMP
ZÁŘÍ	Podání projektu MŠMT - „Prevence ve škole? Rodiče vítáni!“	ŠMP
ZÁŘÍ	Předání brožury rodičům o preventivních aktivitách na naší škole (TS)	ŠMP, TU
ZÁŘÍ	Připomínkování, schválení vyhodnocení MPP 2013/14 a schválení MPP 2014/15	vedení školy, pedagogové, ŠMP
ZÁŘÍ - KVĚTEN	Spolupráce TU s MP na seznamovacích aktivitách pro třídy, popř. na konkrétních zakázkách	ŠMP, TU
ZÁŘÍ - ČERVEN	Pravidelné třídnické hodiny	TU
ŘÍJEN	Účast na Krajské konferenci prevence rizikového chování - Olomouc	ŠMP
ŘÍJEN	Metodika programu „Unplugged“ - Opava	ŠMP, Š. Vojčáková
ŘÍJEN	Úprava „Školního programu proti šikanování“, konzultace s pedagogy	ŠMP, pedagogové
LISTOPAD	Konzultační den	TU, vedení školy
PROSINEC	Zajištění informovaných souhlasů s preventivními programy MADIO i se školními preventivními programy	ŠMP, TU
LEDEN - ČERVEN	Realizace programů „Normální je nekouřit“ a „Unplugged“	ŠMP, TU I. stupně, Š. Vojčáková
LEDEN	Vyhodnocení pololetí s třídními kolektivy	TU
ÚNOR	Realizace I. části programů (Projekt MŠMT) - 4. a 8. ročník	ŠMP, MADIO o. s., TU
DUBEN	Konzultační den	TU, vedení školy
KVĚTEN	Realizace II. části programů (Projekt MŠMT) - 4. a 8. ročník	ŠMP, MADIO o. s., TU
ČERVEN	Vyhodnocení přínosu DPP / TPP	TU, vedení školy ŠMP
ČERVEN	Závěrečná zpráva ŠMP	ŠMP
ČERVEN	Slavnostní rozloučení se žáky 9. ročníku	vedení školy, TU
CELOROČNĚ	DVPP související s prevencí	vedení školy, pedagogové

5.1.3 CÍLOVÁ SKUPNA - RODIČE

MĚSÍC	TYP PROGRAMU, AKTIVITY	REALIZUJE
ZÁŘÍ	Třídní schůzky	vedení školy, TU
ZÁŘÍ	Informace o preventivních programech v jednotlivých třídách, předání brožury o prevenci (třídní schůzky)	rodiče, ŠMP, TU
LISTOPAD	Konzultační den	pedagogové, TU
PROSINEC	Podepsání informovaného souhlasu s PP, předání TU	rodiče
LEDEN - ČERVEN	Aktivní účast na programech „Normální je nekouřit“	rodiče
ÚNOR - KVĚTEN	Aktivní spolupráce na programech „Rozvoj kolektivů“ a „Neber drogy, budeš grogy“ (v případě schválení projektu) - konzultace, beseda s lektory MADIO o. s.	rodiče
DUBEN	Konzultační den	rodiče, TU, pedagogové
CELOROČNĚ	Včasné omlouvání absence dětí	rodiče
CELOROČNĚ	Individuální konzultace dle potřeby	rodiče, TU
CELOROČNĚ	Účast na školních akcích	OSRPŠ, rodiče

5. 2. PREVENCE NESPECIFICKÁ

Prevence nespecifická je cílena především na žáky, ale účastní se jí také učitelé, rodiče a někteří občané našeho města. Odehrává se formou následujících aktivit:

5.2.1 TRADIČNÍ AKTIVITY ŠKOLY

- ✓ Olympiády, soutěže (práce s talentovanými žáky)
- ✓ Celoškolní projektové dny
- ✓ Doučování (práce s méně nadanými žáky)
- ✓ Práce s integrovanými žáky
- ✓ Práce s nadanými žáky
- ✓ Pasování prvňáčků na žáky školy
- ✓ Slavnostní vyřazování žáků 9. ročníku
- ✓ Mezipředmětové ročníkové projekty
- ✓ Aktivity pro vycházející žáky (výjezdy, exkurze, besedy) – volba povolání
- ✓ Sportovní akce (volejbalové turnaje, vybíjená, fotbal, OB, atletika,...)
- ✓ Pěvecké a recitační přehlídky

- ✓ Zlatá struna (dlouhodobá příprava v třídních kolektivech)
- ✓ Den otevřených dveří (policie, hasiči)
- ✓ Návštěva kulturních představení v Multifunkčním centru
- ✓ Výstava výtvarných prací v muzeu
- ✓ Aukce výtvarných děl žáků
- ✓ Podzimní slavnosti
- ✓ Maškarní karneval
- ✓ Sněhové stavby
- ✓ Školní výlety, exkurze, ...

5.2.2 ZÁJMOVÉ KROUŽKY VE ŠKOLNÍM ROCE 2014/15

- ✓ Cyklotrial
- ✓ Hasičský
- ✓ Košíková
- ✓ Volejbal
- ✓ Orientační běh
- ✓ Letecko – modelářský
- ✓ Sportíky
- ✓ Šikovné ruce
- ✓ Zpívánky
- ✓ Šachy
- ✓ Valášek
- ✓ Florbal
- ✓ Rybářský
- ✓ Střelecký

5.2.3 AKTIVITY OSRPDŠ

- ✓ Mikulášská nadílka, spoluúčast na akci Den dětí, ...
- ✓ Příspěvky na cestování, výlety, exkurze
- ✓ Podpora žáků ze sociálně slabých rodin

5.2.4 SPOLUPRÁCE S DALŠÍMI ORGANIZACEMI

Novým možným partnerem školy pro realizaci prevence nespécifické se stává občanské sdružení „**SPOLEK AKTIVNÍCH ZLATOHORÁKŮ**“, které připravuje a realizuje volnočasové aktivity pro všechny věkové skupiny občanů (a návštěvníků) Zlatých Hor. Velká část akcí je zaměřena právě na aktivity pro děti a jejich rodiče. Cíle sdružení, které korespondují s naším MPP, jsou např. realizace volnočasových aktivit dětí a mládeže nebo rozvoj sociální inteligence, tolerance a posilování pozitivních mezilidských vztahů.

6. EVALUACE

Evaluace probíhá průběžně během celého školního roku (zaznamenávání aktivit, vyhodnocování dotazníků, práce ve třídách,...) a písemně je zpracována za I. a II. pololetí v rámci hodnotící pololetní a závěrečné zprávy o činnosti metodičky prevence. Na konci každého školního roku vzniká za přispění pedagogů závěrečná zpráva o plnění MPP. Tento dokument se stává východiskem pro tvorbu MPP na následující školní rok.

7. PŘÍLOHY

PŘÍLOHA 1 - ŘEŠENÍ PŘESTUPKŮ

ŠKOLNÍ ŘÁD V RÁMCI PREVENCE UKLÁDÁ:

Je nepřípustné jakékoliv chování žáka, jehož záměrem je ublížit, ohrozit nebo zastrašovat jiného člověka, spolužáky, jiné osoby. Žákům je zakázáno nošení, držení, distribuce a zneužívání návykových látek v areálu školy. Porušení tohoto ustanovení bude klasifikováno jako hrubý přestupek a budou z něj vyvozeny patřičné sankce. Zjištěné a prokázané případy porušení nařízení budou postihovány podle platných "Pravidel hodnocení a klasifikace."

POSTUP ŠKOLY PŘI PROBLÉMU ŽÁKA S NÁVYKOVÝMI LÁTKAMI

Postup je součástí Směrnice o prevenci rizikového chování.

POSTUP ŠKOLY PŘI ŘEŠENÍ ŠIKANY (VŠECHNA STADIA)

Propracovaná metodika i s následnou prací se třídou je součástí samostatného dokumentu - Školního programu proti šikanování.

PŘÍLOHA 2 - PŘEHLED PREVENTIVNÍCH PROGRAMŮ V JEDNOTLIVÝCH ROČNÍCÍCH

Nosná témata prevence rizikového chování v jednotlivých ročnících. Kromě těchto aktivit probíhá prevence v jednotlivých předmětech v rámci výukových plánů jednotlivých předmětů (ad tabulka str. 10 - 12)

I. ročník	Normální je nekouřit	Kamarádi to nevzdávají		
II. ročník	Normální je nekouřit	Filipova dobrodružství 1. díl	Policejní kukátko	Hasičský záchranný sbor
III. ročník	Normální je nekouřit	Filipova dobrodružství 2. a 3. díl	Beseda s nevidomými	
IV. ročník	Normální je nekouřit	Filipova dobrodružství 4. a 5. díl	Dopravní kurz - cyklista	ROZVOJ KOLEKTIVŮ (MADIO)
V. ročník	Normální je nekouřit	Helpíkův pohár	Zdravý životní styl	Světový den pozdravů
VI. ročník	Unplugged			
VII. ročník	Unplugged	Volby 2015		
VIII. ročník	Právní zodpovědnost (PČR)	NEBER DROGY, BUDEŠ GROGY (MADIO)		
IX. ročník	Právní zodpovědnost (PČR)	Beseda s gynekologem		

PŘÍLOHA 3 - VÝŇATKY ZE STRATEGIE PRIMÁRNÍ PREVENCE 2013 - 2018

SPECIFICKÝ CÍL PRO OBLAST LEGISLATIVY

- ✓ Vytvoření strategických dokumentů na úrovni jednotlivých regionů – metodiků prevence v PPP (na úrovni krajských plánů primární prevence) – stanovení ve vyhlášce č. 72/2005 Sb. (činnosti metodika prevence v PPP) – v současnosti již některé PPP vypracovávají strategii prevence PPP
- ✓ Vytvoření ekvivalentu na úrovni škol - Strategický dokument na úrovni škol a školských zařízení – Program prevence rizikového chování – zahrnoval by všechny stávající dokumenty (minimální preventivní program, školní preventivní strategii) – zakotvení ve vyhlášce č. 72/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů – povinnost na vyžádání program předložit PPP
- ✓ Školní metodik prevence
 - nezbytné zabezpečení adekvátních podmínek pro jeho činnost - snížení míry přímé pedagogické činnosti – nařízení vlády č. 75/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů, případně navázáním na kariérní řád
 - stanovení minimální odborné praxe v oblasti primární prevence rizikového chování (2 – 5 let) při nástupu do funkce
 - povinnost mít absolvované specializační studium nebo do 2 let studium zahájit
 - vzdělávání bude realizováno ve vazbě na kariérní řád pedagogických pracovníků
- ✓ Metodický pokyn o spolupráci škol s pediatrií – povinnost lékaře potvrdit nepřítomnost (zákon o zdravotních službách – MZ) – ve spolupráci s Ministerstvem zdravotnictví

VZDĚLÁVÁNÍ V OBLASTI PRIMÁRNÍ PREVENCE

- ✓ Systém vzdělávání pedagogických pracovníků nastavit nikoliv na absolvovaný obsah jednotlivých kurzů a vzdělávacích aktivit, ale zejména na následné ověření: vědomostí, znalostí, kompetencí, které budou ověřovány u absolventů vzdělávání.
- ✓ Doporučení zavedení vzdělávání v oblasti primární prevence na VŠ v rámci studia ve studijních programech – příprava před vlastní pedagogickou praxí. KÉŽ BY SE POVEDLO...
- ✓ Navrhnout systém „dalšího (celoživotního)“ vzdělávání pedagogických pracovníků- vzdělávání (např. školních metodiků prevence a metodiků prevence) bude realizováno ve vazbě na kariérní řád pedagogických pracovníků
- ✓ Nastolení vzdělávacího systému pro třídní učitele v oblasti prevence a vymezení jejich role v prevenci
- ✓ Vzdělávání ředitelů škol a školských zařízení v prevenci rizikového chování v rámci jejich funkčního vzdělávání
- ✓ Zavedení supervize jako formy vzdělávání a odborného rozvoje

FINANČNÍ ZAJIŠTĚNÍ PRIMÁRNÍ PREVENCE

Oblast primární prevence je finančně zajištěna z více zdrojů. Hlavním garantem této oblasti je MŠMT, které finančně zajišťuje oblast specifické i nespecifické primární prevence, a to formou dotačních řízení a další finanční podpory. Z ostatních resortů je oblast primární prevence rizikového chování u dětí a mládeže financována z resortu Ministerstva vnitra, Ministerstva zdravotnictví a z Rady vlády pro koordinaci protidrogové politiky.

- ✓ Podporovat projekty primární prevence formou vyhlašovaných dotačních řízení.
- ✓ Podporovat aktivity nespecifické primární prevence v rámci Programu státní podpory práce s dětmi a mládeží na oblast zabezpečení volného času dětí a mládeže.
- ✓ Podpora metodiků prevence v pedagogicko-psychologických poradnách.
- ✓ Spolufinancování oblasti primární prevence rizikového chování z rozpočtů krajů, měst a obcí.
- ✓ Podpora zejména programů primární prevence, u nichž byla prokázána efektivita (vědeckým výzkumem) anebo takových, které patří do dobré praxe v prevenci (viz Příklady dobré praxe programů školní prevence rizikového chování, Širůčková, M., Miovský, M., Skácelová, L. & Gabrhelík, R. (eds.), 2012.)
- ✓ Efektivní využití zdrojů ESF pro oblast primární prevence v novém programovém období 2014-2020.

EVALUACE PRIMÁRNÍ PREVENCE A CERTIFIKACE PROGRAMŮ PRIMÁRNÍ PREVENCE

- ✓ Vytvoření strategického dokumentu na úrovni jednotlivých regionů – metodiků prevence v PPP
- ✓ Povinnost škol předkládat minimální preventivní program metodikům prevence v PPP
- ✓ Vytvoření evaluačního nástroje pro rodiče – hodnocení programů, kterých se zúčastňují jejich děti
- ✓ Vzdělávání metodiků prevence v PPP a ŠMP a vedení škol v oblasti evaluace
- ✓ Kvalita programů pro děti v oblasti výskytu rizikového chování (dále jen RCH) na škole – efektivita programů primární prevence (dále jen PP) – hodnocení programů v reálu – odborní hodnotitelé, dotazníky apod.
- ✓ Standard a evaluační nástroj pro hodnocení minimálních preventivních programů
- ✓ Stanovení transparentní efektivit programů primární prevence (ve smyslu výkon/peníze)
- ✓ Definice výkonů v PP
- ✓ Nastavení nového certifikačního procesu programů primární prevence rizikového chování
- ✓ Evaluační nástroje na hodnocení efektivit (změny chování) u žáků, odklon od rizikového chování, pozdější experimentování – pro potřeby škol, školských zařízení, krajů a MŠMT
- ✓ Vytvoření jednotného nástroje sběru dat s cílem možnosti komparace údajů v rámci ČR
- ✓ Evaluaci provádět v koordinované spolupráci s Českou školní inspekcí

PŘÍLOHA 4 - ZÁKONY, VYHLÁŠKY, METODICKÉ POKYNY

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

1. Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů
2. Vyhláška č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění pozdějších předpisů
3. Vyhláška č. 116/2011 Sb., kterou se mění vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ze dne 15. dubna 2011, která nabývá účinnosti dnem 1. 9. 2011
4. Vyhláška č. 263/2007 Sb., kterou se stanoví pracovní řád pro zaměstnance škol a školských zařízení zřízených Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, krajem, obcí nebo dobrovolným svazkem obcí
5. Vyhláška č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání
6. Vyhláška č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy
7. Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnicích a o změně některých zákonů
8. Vyhláška č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků
9. Vyhláška č. 263/2007 Sb., kterou se stanoví pracovní řád pro zaměstnance škol a školských zařízení zřízených Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, krajem, obcí nebo dobrovolným svazkem obcí
10. Zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů
11. Vyhláška č. 458/2005 Sb., kterou se upravují podrobnosti o organizaci výchovně vzdělávací péče ve střediscích výchovné péče
12. Vyhláška 438/2006 Sb., kterou se upravují podrobnosti výkonu ústavní výchovy a ochranné výchovy ve školských zařízeních

VNITRORESORTNÍ PŘEDPISY A DOKUMENTY

1. Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č. j. 21291/2010-28
2. Metodický pokyn k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení, č. j. 22294/2013-1
3. Metodický pokyn MŠMT k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance, č. j.: 14 423/1999-22 (Věstník MŠMT sešit 5/1999)
4. Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení č. j.: 22294/2013-1
5. Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví č. j.: 10194/2002-14 (Věstník MŠMT sešit 3/2002)
6. Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných MŠMT, č. j. 37 014/2005-25 (Věstník MŠMT sešit 2/2006) 2

7. Pravidla pro rodiče a děti k bezpečnějšímu užívání internetu, č. j.: 11 691/2004-24 (Věstník MŠMT sešit 6/2004)
8. Spolupráce předškolních zařízení, škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané, č. j.: 25 884/2003-24 (Věstník MŠMT sešit 11/2003)
9. Volný čas a prevence u dětí a mládeže (MŠMT 2002)
10. Evaluace a diagnostika preventivních programů (MŠMT 2002)
11. Školní preventivní program pro mateřské a základní školy a školská zařízení (MŠMT 2001)
12. Vládní usnesení č. 693/2006 - Změna podmínky při poskytování finančních prostředků státního rozpočtu v oblasti primární prevence.
13. Pedagogové proti drogám - Program preventivních aktivit uplatňovaných ve školách a školských zařízeních (MŠMT 1999)

STRATEGIE

1. Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2013 - 2018
2. Národní strategie protidrogové politiky na období 2010 - 2018
3. Strategický protidrogový plán Olomouckého kraje na období 2011 - 2014

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ

1. Zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými toxikomaniemi a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů
2. Zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů

MINISTERSTVO SPRAVEDLNOSTI

1. Trestní zákon č. 140/1961 Sb., ve znění pozdějších předpisů
2. Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění zákona č. 306/2009 Sb., a navazující předpisy - nově upravil i problematiku nedovoleného nakládání s omamnými a psychotropními látkami (drogami) - jejich výrobu, přechovávání (držení), pěstování rostlin atd. Na úpravu obsaženou v trestním zákoníku navazují 3 změny v zákoně o přestupcích (§ - 283, 284, 285, 286, 287, 288) a dvě nově přijatá nařízení vlády, která závazným způsobem stanoví jednotlivá množství. Nejedná se o legalizaci! (1. ledna 2010)
3. Nařízení vlády č. 455/2009 Sb., kterým se pro účely trestního zákoníku stanoví, které rostliny nebo houby se považují za rostliny a houby obsahující omamnou nebo psychotropní látku a jaké je jejich množství větší než malé ve smyslu trestního zákoníku
4. Nařízení vlády č. 467/2009 Sb., kterým se pro účely trestního zákoníku stanoví, co se považuje za jedy a jaké je množství větší než malé u omamných látek, psychotropních látek, přípravků je obsahujících a jedů
5. Nařízení vlády č.114/1999 Sb., kterým se pro účely trestního zákona stanoví, co se považuje za jedy, nakažlivé choroby a škůdce
6. Zákon č. 257/2000 Sb., o Probační a mediační službě a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů

7. Zákon č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů (zákon o soudnictví ve věcech mládeže), ve znění pozdějších předpisů

MINISTERSTVO VNITRA

1. Zákon č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů
2. Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů
3. Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích ve znění pozdějších předpisů
4. Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů
5. Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů

MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ

1. Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů
2. Zákon č. 94/1963 Sb., o rodině, ve znění pozdějších předpisů
3. Zákoník práce č. 262/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů
4. Nařízení vlády č. 469/2002 Sb., kterým se stanoví katalog prací a kvalifikační předpoklady a kterým se mění nařízení vlády o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě, ve znění pozdějších předpisů
5. Zákon č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu ve znění pozdějších předpisů
6. Zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře ve znění pozdějších předpisů
7. Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách ve znění pozdějších předpisů
8. Usnesení Předsednictva České národní rady č. 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součást ústavního pořádku ČR, ve znění pozdějších předpisů

MINISTERSTVO FINANČÍ

1. Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů
2. Zákon č. 143/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech, ve znění pozdějších předpisů
3. Zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů